

Ольга Орлова

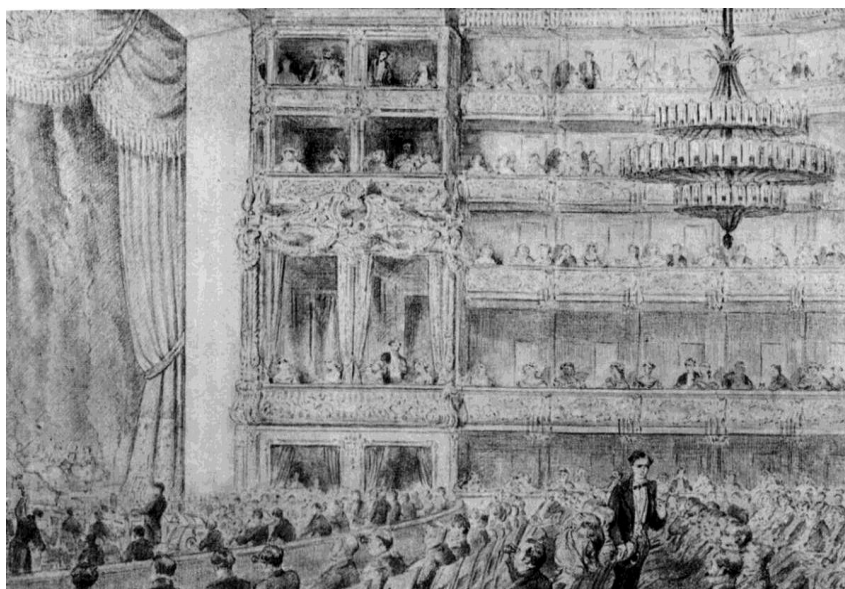
РОМАН О. ПУШКІНА «ЄВГЕНІЙ ОНЄГІН» В ІЛЮСТРАЦІЯХ

Ілюстрації до роману О. Пушкіна з'явилися, коли твір ще не був завершений, але з перших проб художники відчували надзвичайну складність утілення ліричної стихії твору. Першим вдалим досвідом по праву вважається гравюра *Михайла Мікешина* «Тетяна» (1862). Видатний скульптор і художник зворушливо зобразив пушкінську героїню в момент складних душевних коливань.

М. Мікешин. Тетяна. 1862 р.

Ілюстраціями художника *Павла Соколова*, які були виконані в 1855-1860 роки, захоплювалися сучасники Олександра Пушкіна. Малюнки, під кожним з яких рукою художника був написаний весь текст «Євгенія Онєгіна», виконані з великою майстерністю та художнім смаком.

П. Соколов. Онегін у театрі. 1855-1860 рр.

Цикл ілюстрацій *Олени Самокиш-Судковської*, створений на початку ХХ століття, відтворює атмосферу минулого, але зображення персонажів були занадто романтизовані – вони були схожі на героїв популярних любовних романів того часу.

*О. Самокиш-Судковська. Євгеній та Тетяна.
Ілюстрація до роману О. Пушкіна «Євгеній Онегін». 1908 р.*

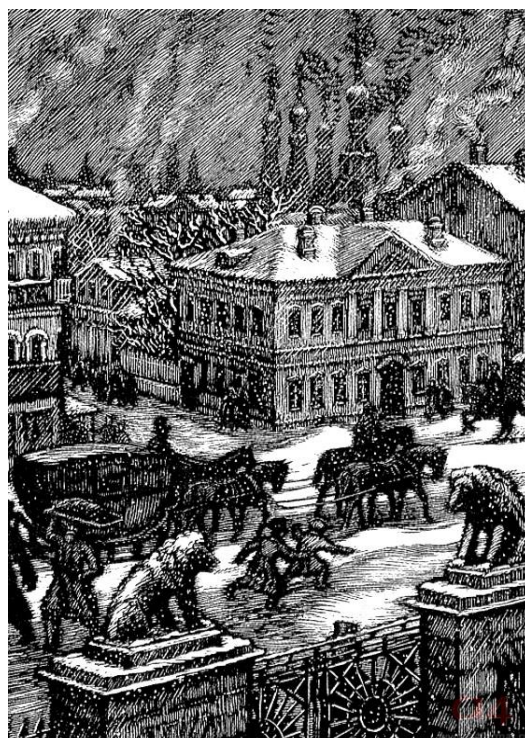
Своєрідне рішення в художній інтерпретації твору О. Пушкіна знайшов художник-графік *Микола Кузьмін*. У 1933 році (до 100-річчя виходу роману)

він виконав серію малюнків пером у манері малюнків-начерків, що імітували манеру самого поета.

М. Кузьмін. Ілюстрація до роману О. Пушкіна «Євгеній Онегін». 1933 р.

Малюнки до роману, виконані в середині ХХ ст. Федором Константиновим, продовжили традицію уважного ставлення до пушкінського слова. Художник втілює у своїй серії малюнків життя не тільки головних персонажів, а й усього суспільства, підкреслив енциклопедичність твору О. Пушкіна.

Ф. Константинов. Ілюстрація до роману О. Пушкіна «Євгеній Онегін». 1954 р.

Графічні роботи *Павла Буніна* – це нова спроба зв'язати пушкінський час із сучасністю за допомогою образів-пейзажів. Ілюстрації художниці *Лідії Тимошенко* – приклад розкриття багатозначності твору за допомогою монохромної колористичної техніки, коли на картині використовуються різні відтінки одного кольору, найчастіше сірого.

Л. Тимошенко. Ілюстрація до роману О. Пушкіна «Євгеній Онегін». 1950–1955 рр.

Художник *Дмитро Белюкін* – один із сучасних ілюстраторів роману О. Пушкіна. На акварелях художника можна впізнати серед героїв знайоме обличчя автора – Олександра Пушкіна, який знаходиться поруч «магічного кристалу» свого роману.

Олександр та Володимир Ружо створили оригінальні сюжетні ілюстрації, у яких рухливі контурні лінії нагадують біг пушкінських ямбів і рим.

А. та В. Ружо. Пушкін і Онегін.

Ілюстрація до роману О. Пушкіна «Євгеній Онегін». 1979 р.

Питання і завдання:

1. Назвіть ілюстрації, які б, на вашу думку, дуже сподобалися авторові літературного твору. Поясніть свою думку.
2. Розкажіть, яким би ви хотіли побачити нове видання роману О. Пушкіна «Євгеній Онегін». Які ілюстрації, за вашим задумом, мають бути у виданні?